

بسمه تعالی

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان توسعه تجارت ایران

معاونت کمکهای تجاری

دفتر توسعه صادرات کالا

حکلیں بازار کشور ازبکستان برای ورود کالاهای ایرانی

تهیه کننده: سمیه ایزدخواه

آبان ماه ۱۳۹۴

0

مجله واردات و صادرات
Import-Export.ir

به کانال تلگرام ما پیوندید:
@Import_Export

فهرست مطالب

صفحات	موضوع
۲	اطلاعات عمومی کشور ازبکستان
۳-۷	مقدمه
۸-۱۰	روابط تجاری ایران و ازبکستان
۱۱	جدول شماره (۱)
۱۲	جدول شماره (۲)
۱۳	جدول شماره (۳)
۱۴-۱۵	رقبای ایران
۱۶	راهکارهای پیشنهادی
۱۷-۱۸	به ازبکستان چه صادر کنیم؟

اطلاعات عمومی کشور ازبکستان

نام کشور : ازبکستان

پایتخت: تاشکند

بزرگترین شهر : تاشکند

زبان رسمی : ازبکی

نوع حکومت : پارلمانی

مساحت : ۴۴۷۴۰۰ کیلومتر مربع

جمعیت: ۲۸ میلیون نفر

تولید ناخالص داخلی (میلیارد دلار): ۸۶

پول رایج : نوم (uzs)

نرخ رشد محصولات صنعتی : ۸.۲ درصد

نرخ تورم : ۸.۶ درصد

پیش شماره تلفن: ۹۹۸

شهر های مهم : سمر قند - بخارا - اندیجان

کشورهای همسایه: قزاقستان - افغانستان - قرقیزستان - تاجیکستان - ترکمنستان

مقدمه

ازبکستان که از آن تحت عنوان وارث هزاران سال فرهنگ نیز نام برده می شود در سال ۱۹۹۱ از اتحاد جماهیر شوروی استقلال یافت. اوضاع اقتصادی در ازبکستان در سال ۱۹۹۱ و با اعلام استقلال این کشور از شوروی نه تنها وارث مشکلات مشترک باقیمانده برای تمام جمهوری‌های مشترک‌المنافع از قبیل افت تولید، نزول کیفیت محصولات، رشد تورم و غیره شد بلکه با مشکلات خاص اقتصادی از جمله اقتصاد تک‌محصولی و سطح پایین زندگی با وابستگی شدید به واردات محصولات نفتی و مشکلاتی از این قبیل روبرو گردید.

این مسئله در حالی بود که دولت برای مقابله با مشکلات و دستیابی به اقتصاد بازار برنامه‌های اقتصادی کلانی را تدوین کرده است که حکایت از تغییر در سیاست‌های فکری ازبکستان نسبت به سال‌های اولیه استقلال دارد.

در مدت سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۰ شش هزار و ۶۶۰ واحد کارخانه و تأسیسات مربوط به املاک دولتی به بخش خصوصی فروخته شد و در سال ۲۰۱۰ تقریباً ۸۰ درصد محصولات تولیدی داخلی در کل کشور و بیش از ۸۵ درصد محصولات صنایع که تقریباً شامل تمام محصولات کشاورزی و گردش تجارت خرده‌فروشی می‌شد، به بخش خصوصی متعلق بود.

در نتیجه انجام این فعالیت‌ها، در مدت ۲۲ سال گذشته اقتصاد این کشور ۲۵ درصد رشد کرده است در حالیکه جمعیت ازبکستان در این مدت ۱۰ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر افزایش یافته و امروزه این رقم به ۳۰ میلیون و ۴۹۲ هزار و ۸۰۰ نفر رسیده است.

در سال ۲۰۱۳ نیز درآمد ناخالص ملی ازبکستان هشت و یک‌دهم درصد افزایش داشت که تولیدات صنعتی ۴/۹ درصد، کشاورزی ۸/۶ درصد، مبادلات خرده‌فروشی ۷/۱۴ درصد، خدمات ۴/۱۲ درصد و کالاهای مربوط به مصارف عمومی ۹/۱۵ درصد افزایش یافت.

در سال‌های پس از استقلال در بخش کشاورزی ازبکستان نیز اصلاحات بنیادی نظیر یک هزار و ۱۳۷ واحد «ساوخوز» و «کالخوزها» به شکل دارایی‌های دیگر یعنی به ۵۳۰ واحد اجتماعی، ۳۵۰ واحد تعاونی و بیش از ۱۰۰ واحد اجاره‌ای تبدیل شد و واحدهای شرکتی و کشاورزی تأسیس شد.

علاوه بر این، یک هزار و ۵۱۶ واحد دامپروری از طریق فروش در اختیار کشاورزان قرار گرفت.

در بخش غیردولتی نیز برای رشد تولید واحدهای کشاورزی در روستاها در سال ۲۰۱۳ برای حدود ۹۷ درصد کل محصولات تا حد زیادی مساعدت صورت گرفت.

در سال ۲۰۱۲ در واحدهای کشاورزی ازبکستان بیش از یک میلیون نفر فعالیت داشته که ۶۶ درصد مواد خام پنبه و بیش از ۵۵ درصد غله توسط آنها تولید شد.

محصول اصلی ازبکستان از ناحیه برداشت مزارع پنبه بوده که هر ساله ۳ میلیون ۵۰۰ هزار تن محصول خام و بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن الیاف پنبه در این کشور تولید می‌شود.

امروزه در ازبکستان ۲۳ واحد ترمینال اختصاصی پنبه از جمله شش واحد انبار خالی فعال با ظرفیت نگهداری همزمان بیش از ۴۰۰ هزار تن وجود دارد ضمن آنکه ازبکستان از لحاظ صادرات پنبه در مقام سوم و از لحاظ تولید الیاف مربوطه در مقام ششم جهانی قرار دارد.

ایران همزمان با کشورهای چین، اندونزی، ترکیه، پاکستان، کره جنوبی، مالزی و روسیه از خریداران اصلی پنبه ازبکستان است که در مدت چند سال اخیر به طور مستمر از ازبکستان پنبه خریداری می‌کنند.

در ازبکستان برای دستیابی به خودکفایی در زمینه تولید غلات نیز تلاش زیادی صورت می‌گیرد به طوریکه مزارع زیر کشت پنبه از ۲ میلیون هکتار به یک میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار کاهش یافته و در مقابل مزارع غلات یک میلیون و ۲۰۰

هزار هکتار افزایش یافته ضمن اینکه تولید غلات نیز بیش از ۲ برابر افزایش داشته و به حدود چهار میلیون و ۱۵ هزار تن رسیده است.

ازبکستان از سال ۱۹۹۶ واردات فراورده‌های نفتی از خارج را متوقف و در سال ۱۹۹۷ خود به یک کشور صادرکننده فراورده‌های نفت تبدیل شد.

همچنین در سال ۱۹۹۷ در «بخارا» یک پالایشگاه به مرحله بهره‌برداری رسید که صادرات نفت از ۲۷۰ هزار تن در سال ۱۹۹۲ به ۹۱۲ هزار تن در سال ۱۹۹۸ افزایش یافت.

در نتیجه افزایش میزان صادرات نفت، فراورده‌ها ساخته شده صنایع سبک و دیگر کالاها در سال ۲۰۰۰ در ترکیب صادرات سهم الیاف پنبه ۵/۲۷ درصد بوده است و در سال ۲۰۰۵ این شاخص ۱۹ درصد را تشکیل داده است.

در نتیجه دست‌آوردهای به دست آمده در زمینه اصلاحات انجام شده در ازبکستان و مدرنیزه کردن اقتصاد، میزان صادرات کالا در این کشور هر ساله افزایش یافته و در سال ۲۰۱۰ حدود ۱۵.۵ درصد رشد کرده است.

در سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۰ ترکیب واردات نیز تغییر داشته و ۴۴ درصد کالاهای کلی وارداتی را فن‌آوری‌ها و دستگاه‌های صنعتی تشکیل داده است.

ازبکستان جزء کشورهای صادرکننده گاز طبیعی بود و مقام دوم را در بین کشورهای مشترک‌المنافع دارد و یکی از ۱۰ کشور استخراج‌کننده گاز طبیعی در جهان محسوب می‌شود که سالانه نزدیک به ۷۰ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی تولید می‌کند.

چین و روسیه خریداران اصلی گاز ازبکستان هستند که سالانه ۱۰ میلیارد متر مکعب گاز را چین و روسیه نیز بیش از ۱۵ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی را خریداری می‌کند.

در ماه دسامبر سال ۲۰۱۱ عملیات ساخت شبکه سوم خط لوله گاز «آسیای مرکزی و چین» به ظرفیت ۲۵ میلیارد متر مکعب گاز در سال آغاز شد که برنامه‌ریزی شده کار ساخت آن در ماه ژانویه سال ۲۰۱۵ به اتمام خواهد رسید.

هزینه این طرح حدود ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار برآورد شده که توسط وام بانک دولتی «توسعه» چین و همچنین سرمایه‌گذاری‌های مستقیم شرکت ملی نفت و گاز چین تأمین خواهد شد.

در سال‌های پس از استقلال ازبکستان میزان سرمایه‌گذاری‌هایی که در بخش اقتصاد هزینه می‌شود، بیش از ۲۵ درصد درآمد ناخالص ملی این کشور بوده که این مقدار نه تنها شامل نوسازی تجهیز فنی و بازسازی بخش‌های اساسی اقتصادی یعنی صنایع سوختی، استخراج منابع، صنایع سبک، مواد غذایی، گوشت و لبنیات و ساخت کارخانه‌های تولیدی بوده بلکه امکان تأسیس زمینه‌های رشد اقتصادی این جمهوری از جمله صنایع خودروسازی، داروسازی و میکروپزشناسی، بخش‌های رادیوالکترونیک، مخابرات و غیره را در برمی‌گیرد.

در سال‌های بعد از فروپاشی شوروی بیش از ۱۶۲ میلیارد دلار در اقتصاد این کشور سرمایه‌گذاری شده است که بیش از ۵۶ میلیارد دلار آن سرمایه‌گذاری خارجی می‌باشد.

این در حالی است که بانک جهانی، بانک توسعه آسیا و بانک توسعه اسلامی برای انجام اصلاحات اقتصادی در ازبکستان بیش از ۳ میلیارد دلار وام اختصاص داده‌اند.

شرکت‌های جمهوری اسلامی ایران نیز در سال‌های استقلال ازبکستان در رشد اقتصاد این کشور سهم قابل‌ملاحظه‌ای داشته و بر اساس گزارش وزارت روابط اقتصادی خارجی سرمایه‌گذاری و بازرگانی ازبکستان، هم اکنون در این کشور بیش از ۱۵۰ شرکت ایرانی در زمینه‌های نفت و گاز، آبیاری، داروسازی، حمل‌ونقل، کاشی‌سازی و غیره فعالیت می‌کنند.

در ضمن، حجم مبادلات تجاری ایران و ازبکستان در سال ۲۰۱۳ بیش از ۳۵۰ میلیون دلار بوده که این میزان با ظرفیت‌های موجود میان ۲ کشور فاصله زیادی دارد و انتظار می‌رود مقامات ۲ کشور در سال‌های آینده در پرتو تقویت همکاری‌ها و ارتباط میان بخش‌های خصوصی، این رقم را افزایش دهند.

ازبکستان همچنین به صف کشورهای تولیدکننده خودروهای روز پیوسته که افتتاح کارخانه خودروسازی «اسکه» وابسته به شرکت «اوز دوو اتو» در ماه ژوئن سال ۱۹۹۶ در این کشور در جهت قرار گرفتن ازبکستان در بین کشورهای پیشرفته اقتصادی گام بزرگی محسوب می‌شود.

در نتیجه انجام سیاست فعال سرمایه‌گذاری برای تقویت رشد اقتصادی و مدرنیزه کردن زمینه‌های صنعتی، زیرساخت‌های حمل‌ونقلی و مخابراتی در سال ۲۰۱۳ همزمان با اقدامات تکمیلی در زمینه جذب سرمایه‌گذاری خارجی نسبت به سال گذشته از ۵/۱۲ درصد افزایش یافته است ضمن آنکه در سال ۲۰۱۳ تعداد ۲ هزار و ۲۰۰ واحد جدید تولیدی در قالب اجرای ۶۰ طرح به بهره‌برداری رسیده است.

در سال ۲۰۱۳ در ازبکستان همچنین ۸۳۳ هزار و ۴۰۰ فرصت شغلی جدید ایجاد شده که بیش از ۶/۵۸ درصد آن مربوط به مشاغل روستایی بوده است

روابط تجاری ایران و ازبکستان

روابط کشورهای ایران و ازبکستان از سال ۱۹۹۱ امکانپذیر شد. در آن سال با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جمهوری ازبکستان اعلام استقلال نمود و روابط سیاسی مستقل با کشورهای مختلف را آغاز کرد. تا پیش از آن روابط ایران و دیگر کشورها با این منطقه از جهان فقط از طریق دولت مرکزی در مسکو امکانپذیر بود و عملاً به جز ارتباط بسیار جزئی فرهنگی، روابط دیگری بین کشور ایران و جمهوری ازبکستان وجود نداشت. ایران اولین کشوری بود که این جمهوری را به رسمیت شناخت و روابط سیاسی با آن را آغاز کرد. در زمینه اقتصادی ما در رده نهم شرکای تجاری ازبکستان هستیم.

طبق آمارهای موجود ایران رتبه ۷ در صادرات به ازبکستان را دارا می باشد میزان کل صادرات ازبکستان در سال ۲۰۱۴ به میزان ۶۶۷۸ میلیون دلار می باشد. طبق **جدول شماره (۱)** میزان واردات کشور ازبکستان از جهان براساس آمار Trademap در سال ۲۰۱۴ حدوداً ۱۳۹۵۱ میلیون دلار می باشد.

کل واردات قزاقستان در ۶ بخش، صنعت، معدن و محصولات معدنی، شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی، کشاورزی، مواد غذایی و بخش نساجی و صنایع دستی به میزان ۱۱۸۸۹۶۱۲ هزار دلار می باشد.

بخش صنعت با مبلغ ۹۶۲۵۴۷۰ هزار دلار بالاترین سهم از واردات کشور و نساجی و صنایع دستی با مبلغ ۵۱۷۶۰۹ هزار دلار پایین ترین سهم از واردات کشور ازبکستان را دارا می باشد.

پس از بخش صنعت بخش های شیمیایی و پتروشیمی، بخش معدن و محصولات معدنی، مواد غذایی، کشاورزی، نساجی و صنایع دستی و بترتیب با میزان ۳۴۴۰۸۶۹ هزار دلار و مبلغ ۱۹۱۴۳۵۳ هزار دلار و مبلغ ۷۷۶۳۴۹ هزار دلار و ۷۱۲۱۴۸ هزار دلار و مبلغ ۵۱۷۶۰۹ رتبه های دوم تا پنجم را در رده بندی واردات کشور ازبکستان دارا می باشند.

در همین جدول ما می توانیم مشاهده کنیم که میزان واردات کشور قزاقستان از ایران در ۶ بخش ذکر شده به ترتیب، صنعت شیمیایی و پتروشیمی و سلولزی ۴۴۱۵۲، صنعت با ۲۳۹۴۵ هزار دلار هزار دلار، نساجی و صنایع دستی ۴۱۰۴ هزار دلار کشاورزی ۳۲۷۰۵ هزار دلار، معدن و محصولات معدنی با ۱۴۳۱۱ هزار دلار و مواد غذایی ۲۶۴۴ هزار دلار می باشد.

جدول شماره (۲) نشان دهنده مهمترین سرفصل های واردات کشور ازبکستان در هر یک از ۶ بخش از لحاظ سهم آنها در کل واردات هر بخش می باشد.

براساس این جداول می توانیم به این واقعیت پی ببریم که تجارت با این کشور کدام یک از بخشها و در هر بخش کدام یک از سرفصل ها جهت توسعه تجارت با آن کشور حائز اهمیت می باشد؟

طبق **جدول شماره (۳)** این گزارش فصل های عمده و مهم صادراتی ایران به کشور قزاقستان به ترتیب فصل های ۳۹- ۸۴-۸-۲۸-۶۹-۳۵-۷۲-۷۳-۲۸-۹-۲۱-۷۰ می باشند. در حالیکه فصول عمده و مهم وارداتی ازبکستان از جهان طبق همین جدول به ترتیب فصل های ۸۴-۸۷-۸۵-۳۰-۷۳-۷۲-۴۴-۳۹-۲۷-۱۱-۹۰-۴۰ می باشند.

در فصل هایی از سوی ایران که به کشور ازبکستان صادرات انجام گرفته از تمام ظرفیت و پتانسیلهای صادراتی ایران استفاده نشده است و بعضاً مبالغ صادراتی هرفصل بسیار ناچیز می باشند.

ازبکستان کشوری است که اقتصادش بیشتر مبتنی بر کشاورزی و دامداری است و صنایع قدرتمندی در آن وجود ندارد و بخشی از درآمدهای دولتی نیز از طریق فروش انرژی به دست می آید. در طول سال های گذشته تمرکز بیشتری در بخش کشاورزی داشته اند و توانسته اند برخی شاخص های اقتصادی مانند تولید ناخالص داخلی را بهبود ببخشند. یکی از مزایای منحصر به فرد اقتصاد ازبکستان فعالیت این کشور به عنوان بزرگترین تولید کننده پنبه جهان است.

میزان واردات از پاکستان از جهان در گروه بندی های زیر (۲۰۱۴)

ردیف	گروه	میزان واردات از کل جهان (هزار دلار) ماخذ: Trade Map	میزان واردات از ایران (هزار دلار) ماخذ: Trade Map	میزان واردات از ایران (هزار دلار) ماخذ: TIS
۱	صنعت	۹۶۲۵۴۷۰	آمار مذکور درج نگردیده است	۲۳۹۴۵
۲	معادن و محصولات معدنی	۱۹۱۴۳۵۳	آمار مذکور درج نگردیده است	۱۴۳۱۱
۳	شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی	۳۴۴۰۸۶۹	آمار مذکور درج نگردیده است	۴۴۱۵۲
۴	نساجی و صنایع دستی	۵۱۷۶۰۹	آمار مذکور درج نگردیده است	۴۱۰۴
۵	کشاورزی	۷۱۲۱۴۸	آمار مذکور درج نگردیده است	۱۴۱۰۳
۶	مواد غذایی	۷۷۶۳۴۹	آمار مذکور درج نگردیده است	۲۶۴۴
	جمع کل	۱۱۸۸۹۶۱۲	۱۰۶۳۰۱	۱۰۳۲۶۰

فصلهای عمده کالای وارداتی از بکستان از جهان در گروه بندهای زیر (۲۰۱۴)

صنعت	ارزش به (هزار دلار)	معادن و محصولات معدنی	ارزش (هزار دلار)	شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی	ارزش به (هزار دلار)	کشاورزی	ارزش به (هزار دلار)	مواد غذایی	ارزش به (هزار دلار)	نساجی و فرش دستباف	ارزش به (هزار دلار)
۸۴	۲۳۸۹۴۸۴	۷۲	۷۷۲۸۱۵	۲۷	۷۲۷۷۲۵	۱۱	۲۶۴۱۷۹	۱۱	۲۳۲۳۵۲	۵۴	۹۶۳۸۴
۸۷	۱۵۶۳۱۶۴	۷۳	۶۰۸۴۳۹	۳۰	۶۸۳۷۶۴	۱۰	۱۷۳۱۱۹	۱۵۱۲	۱۶۳۳۰۲	۶۱	۹۰۸۴۲
۸۵	۸۶۶۷۴۸	۷۶	۱۳۲۶۶۷	۴۴	۶۳۵۵۹۳	۲	۷۸۱۵۱	۱۵۱۷	۴۳۶۰۹	۶۰	۸۹۲۳۱
۸۶	۸۸۴۷۶	۲۶	۱۱۸۷۶۴	۳۹	۴۷۷۸۹۷	۹	۵۱۰۵۴	۱۹	۲۹۴۸۸	۵۵	۴۴۶۸۳
۸۸	۵۵۹۵۴	۷۰	۷۱۰۹۹	۴۰	۲۴۰۵۳۴	۱۲	۵۰۰۳۰	۱۸	۲۸۵۰۶	۶۳	۴۳۵۲۳

جدول شماره (۳)

فصل های مهم وارداتی کشور ازبکستان از جهان (ارزش به هزار دلار)			فصل های مهم صادراتی ایران به کشور ازبکستان (ارزش به هزار دلار)			
میزان واردات	موضوع	فصل	میزان صادرات نسبت به کل صادرات ایران به ازبکستان	موضوع	فصل	ردیف
۲۳۵۶۹۹۸	ماشین آلات و وسایل مکانیکی	۸۴	۲۹۱۰۹ ٪۲۷	موبلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۳۹	۱
۱۵۵۳۸۵۹	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط آهن	۸۷	۱۹۳۱۲ ٪۱۸	ماشین آلات و وسایل مکانیکی	۸۴	۲
۸۳۴۴۴۶	ماشین آلات و دستگاههای برقی	۸۵	۱۱۳۰۶ ٪۱۰.۶	میوه ها و مغزهای خوراکی	۸	۳
۶۷۱۹۸۰	محصولات داروئی	۳۰	۵۷۷۷ ٪۵.۵	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۳۸	۴
۵۵۷۶۰۹	مصنوعات از چدن آهن و فولاد	۷۳	۵۵۶۱ ٪۵.۲	محصولات سرامیکی	۶۹	۵
۵۴۷۰۸۷	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۳۰۵۷ ٪۲.۸	مواد آلبومینوئید، محصولات براساس نشاسته یا ...	۳۵	۶
۴۹۸۲۴۴	چوب و اشیاء چوبی ، زغال چوب	۴۴	۲۸۸۱ ٪۲.۷	چدن ، آهن ، فولاد	۷۲	۷
۴۸۳۰۶۷	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده	۳۹	۲۶۸۷ ٪۲.۵	مصنوعات از چدن ، آهن و فولاد	۷۳	۸
۳۰۹۱۶۱۶	سوختهای معدنی	۲۷	۲۳۵۵ ٪۲.۲	محصولات شیمیایی آلی	۲۸	۹
۲۶۳۵۲۴	محصولات صنعت آرد سازی	۱۱	۲۰۶۳ ٪۱.۹	قهوه ، چای ماته و ادویه	۰۹	۱۰
۲۲۳۶۶۴	آلات و دستگاههای اپتیک	۹۰	۱۶۴۶ ٪۲.۲	فراورده های خوراکی گوناگون	۲۱	۱۱
۲۱۹۳۶۹	کائوچو و اشیاء ساخته شده از چوب	۴۰	۲۰۶۳ ٪۱.۹	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۷۰	۱۲

رقبای ایران در بخش های صادراتی به کشور ازبکستان

فصل ۳۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد
رقبا	چین - کره - ترکیه - روسیه - آلمان - قزاقستان
رتبه ایران	پنجم
فصل ۸۴	ماشین آلات و وسایل مکانیکی
رقبا	چین - کره - آلمان - روسیه - ترکیه - ایتالیا
رتبه ایران	شانزدهم
فصل ۰۸	میوه های خوراکی
رقبا	ایران - ترکیه - اکوادور - گرجستان - مالزی
رتبه ایران	اول
فصل ۳۸	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی
رقبا	روسیه - ترکیه - چین - فرانسه - آلمان
رتبه ایران	پنجم
فصل ۶۹	محصولات سرامیکی
رقبا	چین - روسیه - اوکراین - بلاروس - کره - آلمان
رتبه ایران	سوم
فصل ۳۵	مواد آلومینوئید (محصولات بر اساس نشاسته یا فکول تغییر یافته ، چسب ها)
رقبا	چین - آلمان - ترکیه - روسیه - برزیل
رتبه ایران	دوم
فصل ۷۲	فلزات معمولی و مصنوعات آنها
رقبا	چین - روسیه - قزاقستان - کره - اوکراین
رتبه ایران	ششم
فصل ۷۳	محصولات از چدن ، آهن و فولاد
رقبا	چین - کره - روسیه - اوکراین - ترکیه

رقبای ایران در بخش های صادراتی به کشور ازبکستان

فصل ۲۸	محصولات شیمیایی غیر آلی
رقبا	چین - کره - روسیه - اوکراین - ترکیه
رتبه ایران	یازدهم
فصل ۰۹	قهوه ، چای ، ماته و ادویه
رقبا	چین - سریلانکا - هند - روسیه - اندونزی
رتبه ایران	سوم

راهکارهای پیشنهادی جهت توسعه ورود کالاهای ایران به کشور ازبکستان

وجوه مشترک تاریخی، فرهنگی و مذهبی شرایط و زمینه‌های لازم برای اشتراک مساعی، برقراری روابط پایدار و گسترش تبادلات فرهنگی و اقتصادی بین دو کشور را فراهم کرده است. ازبکستان می‌تواند کالاهای مورد نیاز خود را از ایران دریافت کند و از طریق کشور ما به راه‌های دریایی و آب‌های آزاد، دست یابد. برقراری خط هوایی بین تهران و تاشکند، عضویت ازبکستان در «ا.کو»، و امضای قراردادهای تجاری گوناگون، حاصل دید و بازدیدها و گفتگوهای مقامات بلندپایه دو کشور است. تداوم و گسترش همکاری‌های میان دو کشور، علاوه بر آن که منافع متقابل اقتصادی را به همراه دارد، امید به برقراری صلح و امنیت و وحدت کشورهای منطقه را افزایش می‌دهد.

چه زمینه‌هایی برای پی ریزی روابط قوی و فعال بین دو کشور وجود دارد؟

- وابستگی‌های فرهنگی، قومی، مذهبی و تجاری در طول تاریخ
- محصور بودن ازبکستان در بین خشکی‌ها و عدم دسترسی به آب‌های گرم برای تجارت با دنیا و در مقابل دسترسی گسترده ایران به آب‌های گرم و وجود راه‌های مطمئن و مناسب برای اتصال این کشور به دنیا.
- وجود مشکلات مشترک منطقه‌ای مانند قاچاق مواد مخدر، تروریسم و قاچاق اسلحه که لزوم اقدامات مشترک را ضروری می‌سازد.
- هم‌مرز بودن دو کشور با کشور افغانستان و وجود دیدگاه‌های مشترک در مورد مسایل موجود در این کشور.
- هم‌نظر بودن دو کشور در مورد یافتن راه‌حل‌های منطقه‌ای برای مسائل و مشکلات امنیتی و عدم لزوم حضور نیروهای خارجی برای حل این‌گونه مسایل در منطقه.

به ازبکستان چه صادر کنیم؟

بیشترین کالاهایی را که طی سال ۲۰۱۴ به کشور ازبکستان صادر کرده ایم :

شماره تعرفه	نام کالا
۳۹۰۲	پلیمرهای پروپیلن
۸۴۱۲	سایر موتورها و ماشین های متحرک
۰۸۰۸	سیب و گلابی
۳۸۱۵	مواد شروع کننده واکنش شیمیایی (کاتالیزورها)
۶۹۱۳	مجسمه وسایر اشیاء تزئینی
۳۵۰۱	کازین ها، کازینات ها و سایر مشتقات کازین
۷۲۱۷	مفتول از آهن یا فولادهای غیر ممزوج
۷۳۰۳	لوله ها و پروفیل های توخالی از چدن
۲۸۲۰	اسیدهای منگنز
۰۹۰۵	وانیل
۲۱۰۱	عصاره ها ، اسانس ها و تغلیظ شده ها ، قهوه چای
۷۰۱۵	سایر مصنوعات از فلزات گرانبها یا فلزات دارای روکش
۳۲۱۳	رنگ برای نقاشی های هنری
۵۷۰۴	فرش و سایر کفپوش ها

همانگونه که در صفحات پیش بیان شد بدلیل نقاط وجوه مشترک تاریخی، فرهنگی و مذهبی نزدیک و با توجه به عدم دسترسی مستقیم ازبکستان به آب های آزاد و واقع شدن ایران در مسیر حمل و نقل جنوبی این کشوری توان با استفاده

از راهکارهای ارائه شده صادرات کالاهایی را که تا به حال به آن کشور صادر نکرده ایم و یا اینکه به میزان ناچیز و اندکی صادر نموده ایم را توسعه بخشیم لیکن پتانسیل های بسیار زیادی جهت صادرات آن کالاها داریم مثل :

(۱) فصل ۸۴۲۹ (بولدوزر) ماشین آلات راه سازی : کشور ازبکستان سالانه به میزان ۱۹۸/۹ میلیون دلار واردات

را از جهان دارد و رقم صادرات ایران در این فصل ۳/۷۴ میلیون دلار به کشورهای عراق ، امارات متحده عربی ، ترکمنستان ،

سریلانکا و افغانستان میباشد که بسیار ناچیز است. با توجه به پتانسیل خوب کشورمان در زمینه تولید ماشین آلات مذکور تولید

کنندگان ایرانی می توانند با اتخاذ سیاستهای اصولی تجاری و بهینه سازی روش های بازاریابی درصد بالایی از واردات فصل ۸۴

کشور ازبکستان را از آن خود کنند.

(۲) فصل ۸۷۰۸ (اجزاء و قطعات و متفرغات وسایل نقلیه موتوری) : ازبکستان طی سال ۲۰۱۴ حدود ۸۶۶ میلیون دلار اجزاء و

قطعات و متفرغات وسایل نقلیه موتوری را از جهان وارد نموده است و سهم کشورمان ایران در زمینه مذکور به میزان ۱۲۴ هزار دلار

(در مقام ۲۴) میباشد و اینکه کشورمان در سال ۲۰۱۴ به میزان ۶۳/۷ میلیون دلار به کشورهای عراق ، ایتالیا و ونزوئلا صادرات

داشته است پس با توجه به نزدیکی ایران به ازبکستان نسبت به بازارهای فعلی کشورمان، میتوان ازبکستان را جایگزین برخی

بازارهای فعلی نمود .